

บรรณาธิการแถลง

EDITOR'S NOTE

บทความภาษาไทยในเล่มนี้ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมซึ่งใคร่เชิญชวนให้ท่านผู้อ่านได้ติดตาม โดยเริ่มต้นจากสังคมเกษตรในชนบทก่อน หลังจากนั้นจึงมาถึงสังคมอุตสาหกรรมในเมือง และเลยไปถึงเรื่องเศรษฐกิจของสังคมระหว่างประเทศ ทั้งนี้ ได้เลือกหยิบยกเฉพาะบทความที่คิดว่าน่าสนใจมาเสนอในแต่ละตอน ส่วนบทความภาษาอังกฤษนั้นก็ เป็นเรื่องแนวความคิดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสังคมและการปรับปรุงองค์การเพื่อการพัฒนาประเทศ จึงมีความสัมพันธ์กับการที่จะพิจารณาแก้ปัญหาซึ่งปรากฏในบทความภาษาไทยอยู่ด้วย

ศาสตราจารย์พลตรีพิทักษ์ธรรมทางเศรษฐกิจของบุคคลอย่างไรรั้น อาจารย์ณัฐพล ชื่นไชย ได้เสนอผลงานการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ที่ตำบลบางชัน มีนบุรี ไว้ที่น่าสนใจ จากการเปรียบเทียบระหว่างชาวบ้านผู้ประกอบการส่วนตัวที่เป็นเกษตรกร ที่เป็นไทยพุทธและไทยอิสลาม ประกอบกับการพิสูจน์สมมติฐานที่ตั้งไว้ น่าจะเป็นประโยชน์มากแก่ทุกฝ่ายที่มีหน้าที่นำการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมมาสู่ประชาชนในชนบท ตลอดจนผู้ที่สนใจศึกษาเรื่องนี้

ในขณะเดียวกัน ชีวิตและการงานแบบอุตสาหกรรมในเมืองใหญ่ก็ไปอีกรูปหนึ่ง จากลักษณะของผู้ประกอบการส่วนตัวมาเป็นนายจ้างและลูกจ้าง จากความอิสระมาเป็นระเบียบข้อบังคับ การพิพาทแรงงานจึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ และมีผลเสียหายต่อเศรษฐกิจและความสงบเรียบร้อยในสังคม การวิเคราะห์ของกลุ่มนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจเรื่องการไถ่ถอนกรณีพิพาท โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล จึงเป็นการช่วยเสนอปัญหาข้อพิพาทและแนวทางปรับปรุงมาตรการแก้ไขเพื่อสร้างสันติสุขในวงการอุตสาหกรรมและสนับสนุนความก้าวหน้าในทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

พร้อม ๆ กันไป รัฐบาลก็ได้มีนโยบายส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมอันจะมีผลสัมพันธ์กับการพัฒนาการเกษตร มาตรการอันหนึ่งที่น่ามาใช้คือ การยกเว้นภาษีเงินได้ให้กับการลงทุนดังกล่าว เกี่ยวกับเรื่องนี้ ดร. จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา ได้ให้ข้อคิดที่น่าสนใจว่า มาตรการดังกล่าวจะมีผลเป็นการส่งเสริมตามความมุ่งหมายเพียงไร และสมควรจะดำเนินการต่อไปอย่างไร

ในโลกที่ต้องพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจ และมีการต่อสู้แข่งขันกันระหว่างสองค่าย เช่นนี้ ความเคลื่อนไหวที่เกิดขึ้นในกลุ่มประเทศหนึ่ง ย่อมมีผลกระทบต่อกลุ่มประเทศอื่นไม่มากนักน้อย ในขณะที่ประเทศเล็ก ๆ กำลังบุกเบิกพัฒนาประเทศอยู่นี้ ความเคลื่อนไหวในประเทศอื่นจึงเป็นสิ่งที่จะต้องติดตามศึกษา เราจึงได้เสนอเรื่องเกี่ยวกับการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในยุโรปของศาสตราจารย์บุญชนะ อัครถาวร ซึ่งได้ประมวลเหตุการณ์ในอดีต วิเคราะห์เหตุผลของการรวมตัวในอนาคต และให้ข้อคิดเห็นถึงผลต่อประเทศไทยไว้ อย่างตรงจุดและง่ายต่อการเข้าใจ

หวนกลับมาพิจารณาเมืองไทย ปัญหาที่ว่า การวางแผนทางสังคมจะเป็นการบั่นทอนเสรีภาพของคนส่วนใหญ่หรือไม่ ถ้าไม่ จะนำเอาแนวความคิดของการวางแผนเปลี่ยนแปลงสังคมมาใช้ต้องมีประสิทธิภาพได้อย่างไรนั้น อาจารย์สนิท สมัครการก็ได้ให้คำตอบไว้อย่างน่าฟัง ในบทความภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอันเนื่องจากการวางแผน โดยยกกรณีของประเทศเรามาประกอบ

การปรับปรุงกลไกการบริหารให้รับกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นจะต้องทำ และเราก็ได้ทำกันอยู่ตลอดมา ในเล่มนี้ Dr. A. Clarke Hagensick ได้สำรวจบรรดาข้อเสนอและเหตุผลในการปรับปรุงองค์การของรัฐบาลไทยในรอบ 12 ปีที่แล้วมาไว้โดยสรุป และได้เสนอสมมติฐานซึ่งผู้เขียนคิดว่า จะช่วยให้ผู้ปรับปรุงได้พิจารณาถึงบางสิ่งบางอย่าง โดยไม่มองข้ามไปเสีย จึงน่าจะเป็นประโยชน์แก่นักบริหารและผู้สนใจในงานด้านนี้ได้มาก

สำหรับศัพท์พัฒนาบริหารศาสตร์ประจำเล่มนี้ได้เลือกเอาคำว่า “ตัวแบบ” (Models) ซึ่งใช้แพร่หลายในวงวิชาการมาเสนอ ส่วนการแนะนำและวิจารณ์หนังสือก็ได้เลือกเรื่องของไทยแต่งโดยนักวิชาการไทย และเรื่องของต่างประเทศมาวิจารณ์ ส่วนบทบรรณาธิการคราวนี้เป็นเรื่องของการเสนอปัญหาการพัฒนาดีกแง่หนึ่ง คือเรื่องความร่วมมือของผู้ประสานงานพัฒนาในระดับภูมิภาค ซึ่งคิดว่าจะเป็นการเชิญชวนให้มีการวิพากษ์วิจารณ์ข้อคิดเห็นดังกล่าวกันต่อไปอีก

ในเล่มที่แล้วมีการสับชื่อ Dr. Kerr กับ ดร. ไพจิตร ที่หน้าปกวารสาร เราใคร่ขออภัย
ต่อท่านผู้เขียนและท่านผู้อ่านไว้ ณ ที่นี้ด้วย

เรารู้สึกเกรงใจท่านผู้อ่านเหลือเกินที่ได้ติดตามติดตามวารสารซึ่งยังไม่มีทางออกได้ทัน
ตามกำหนด สำหรับเล่มหน้าซึ่งเป็นเล่มสุดท้ายของปี เราจะพยายามออกให้เร็วที่สุด เพื่อที่ว่า
ในปีใหม่ก็จะได้เป็นการเริ่มต้นที่ดีกันใหม่เสียที และให้สมกับที่ได้รับความสนใจสนับสนุนจาก
ท่านผู้อ่านโดยตลอดมา

บรรณาธิการฝ่ายวิชาการ